

A Nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégium

Közösségi szolgálat szabályzata

I. Jogszabályi háttér

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény
 - 4.§ (15) bekezdés: „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”
 - 6.§ (4) bekezdés: „A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák **megkezdésének feltétele** ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása”
 - 97.§ (2) bekezdés: „Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.”
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VII. 31.) EMMI rendelet:
 - 133.§ (1)-(2) bekezdés: „(1)¹⁶⁹ A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.
(2)¹⁷⁰ A közösségi szolgálat keretei között
 - a) az egészségügyi,
 - b) a szociális és jótékonyági,
 - c) az oktatási,
 - d) a kulturális és közösségi,
 - e) a környezet- és természetvédelmi,
 - f) a katasztrófavédelmi,
 - g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,
 - h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.
 - (2a)¹⁷¹ A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.
 - (2b)¹⁷² A tanuló a közösségi szolgálattal a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.”

II. Az 50 órás iskolai közösségi szolgálat pedagógiai célja

A gimnáziumi tanulók megismerjék a közösségi létformákat, a felelősségvállalás erejét. A következő kompetenciák fejleszthetők:

- empátia
- konfliktuskezelés
- szociális érzékenység
- önismeret
- érzelmi intelligencia

A kompetenciafejlesztés mellett bővül a tanulók személyes kapcsolatrendszere, s az ötven óra alatt szerzett élmények szerepet kaphatnak a pályaválasztásban is.

III. A közösségi szolgálat szinterei

A közösségi szolgálat kétféle helyszínen a Nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégiumban, vagy iskolán kívüli szervezetenél történhet.

A) Az iskolában és a kollégiumban ellátható tevékenységek illeszkednek a tanév rendjéhez (maximum 6 óra teljesíthető ezekben a tevékenységformákban):

Tevékenység	Igazolható időtartam	Igazoló személy
Diákönkormányzati munka (iskolában és kollégiumban)	Verébavató szervezése, lebonyolítása (2 óra) Verébtábor szervezése, lebonyolítása (2 óra) Diáknap szervezése, lebonyolítása (2x3 óra)	diákönkormányzatot segítő tanárok
Kutatók éjszakája	2 óra	matematika-fizika és kémia-földrajz-biológia munkaközösségek vezetői
Szalagavató	konferálás 3 óra, segítők 2 óra	nevelési intézményvezető-helyettes
Nyelvi versenyek diáksegítői (Find Your Way, német nyelvi verseny)	2 óra	nyelvi munkaközösségek vezetői
Művészeti Gála	konferálás 2 óra, segítők 1 óra	nevelési intézményvezető-helyettes
Állami és iskolai ünnepségeken intézményi szinten közreműködők	2 óra	nevelési intézményvezető-helyettes
AJTP Karácsony	2 óra	AJTP programfelelős
Adventi készülődés (műsor, kiállítás-szervezés)	1 óra	nevelési intézményvezető-helyettes

Iskolai rendezvények hangosítása	összesen: 3 óra (egyszeri)	nevelési intézményvezető-helyettes
Az iskola műszaki állapota és környezetének javítása érdekében végzett munka	ténylegesen elvégzett munka időtartama max. 3 óra	feladattal megbízott pedagógus, osztályfőnök, nevelési intézményvezető-helyettes
AJTP felvételi diáksegítói	max. 3 óra	programgazda
Humanitárius, közösségi tevékenység (gyűjtések szervezése, állatok karácsonya)	1 óra	diákönkormányzatot segítő tanár
Világjáró Találkozó	segítők 3 óra	AJTP programfelelős
Alapítványi bál	segítők 2 óra	nevelési intézményvezető-helyettes
Beiskolázási kampány	iskolai látogatásért 1 óra	nevelési intézményvezető-helyettes
Sírgondozás	2 óra	nevelési intézményvezető-helyettes

B) Külső szervezet bevonásával végezhető tevékenységek

Iskolánk civil szervezet bevonásával a Nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégium együttműködési megállapodást köt. (1. számú melléklet) Közösségi szolgálat teljesítése csak abban az esetben igazolható, ha azt a tanuló olyan szervezetnél végezte, mellyel együttműködési megállapodással rendelkezünk. Amennyiben olyan szervezetnél kíván közösségi szolgálatot teljesíteni, amellyel az iskolának nincs megállapodása, azt **a tevékenység megkezdése előtt** jeleznie kell a nevelési igazgatóhelyettesnél. (EMMI rendelet 133.§ (9) bekezdés e) pontja).

A tanulót fogadó intézménynek az egészségügyi tevékenységi területen **minden esetben**, a szociális és jótékonyági területen végzett közösségi szolgálat esetén **szükség szerint** mentort kell biztosítani. A mentor személyét a megállapodásban rögzíteni kell.

Fogadó szervezet lehet:

- helyi önkormányzat
- katasztrófavédelem
- nemzetiségi önkormányzat
- civil szervezet
- magyarországi székhelyű egyházi jogi személy
- szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató intézmény
- egészségügyi szolgáltató
- közoktatási intézmény
- muzeális intézmény
- nyilvános könyvtár
- közlevéltár
- közművelődési intézmény

IV. A közösségi szolgálat végzésének szabályai

- A közösségi szolgálat esetén egy óra alatt 60 percnyi idő értendő, mely nem tartalmazhatja az utazás idejét.
- A közösségi szolgálat helyszínén alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb három órás szolgálat végezhető. A 18. életévét be nem töltött személy önkéntes közérdekű tevékenységet 20 óra és 6 óra között nem végezhet.
- Tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető közösségi szolgálat.
- A közösségi szolgálat teljesítése a magántanulók számára is kötelező.
- SNI-s tanulók esetében csak azok kaphatnak mentesítést, akik számára a szakértői bizottság írásban biztosította.
- Az 50 óra elosztása a 9. és 11. évfolyam között arányosan történjen. 12. évfolyamra csak kivételes esetben vihető át a teljesítés kötelezettsége.
- A nyelvi előkészítősek és az Arany János Tehetséggondozó osztály tagjai már az ún. előkészítő évben hozzákezdhetnek az 50 óra teljesítéséhez.
- Az 50 órás közösségi szolgálatot célszerű több tevékenységi területen elvégezni.
- A közösségi szolgálat végzése idején az iskola házirendjének szabályozása az irányadó!

V. Iskolai feladatok

A közösségi szolgálat megszervezéséért az iskola igazgatója felel. A konkrét végrehajtási feladatokba be kell vonni:

- *a nevelési igazgatóhelyettest* (e-napló ellenőrzése, szerződések kötése, a honlap nyilvánosságának biztosítása, az osztályfőnökök és a koordinátor adminisztrációjának ellenőrzése, gondoskodik a lezárt közösségi szolgálati napló és dokumentumok megőrzéséről),
- *a koordinátort* (kilencedik évfolyamos osztályfőnökök és tanulók tájékoztatása, együttműködési megállapodások előkészítése, kapcsolattartás a külső szervezetekkel, a tanulókkal),
- *az osztályfőnököket* (tanulók felkészítése, szülők folyamatos tájékoztatása, közösségi szolgálati naplók ellenőrzése, adminisztráció az e-naplóban, a bizonyítványban és a törzslapban. Az adott évfolyam záradékát a tanév lezárásáig kell a naplóban, bizonyítványban és a törzslapon rögzíteni. A nyáron teljesített szolgálatot a következő tanévben kell bejegyezni.
- A közösségi szolgálat előkészítését, feldolgozását éves munkatervükben rögzítik.

VI. A közösségi szolgálat dokumentálása

A tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitölteni. A jelentkezési lap tartalmazza a jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét, idejét, a szülő egyetértő nyilatkozatát (nagykorú tanuló esetén ez nem szükséges). (2. sz. melléklet)

A közösségi szolgálatot végző tanuló köteles naplót vezetni, melyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben, milyen tevékenységet folytatott. (3. sz. melléklet) A

tanulói naplók, osztályonként összefűzve kerülnek elhelyezésre. A naplóban az elvégzett tevékenységet az előző pontban felsorolt személyek aláírásukkal igazolják. Külső szervezetnél végzett tevékenység esetén a szervezet képviselője által kiállított és aláírt igazolás is elfogadható, amit a naplóhoz csatolni kell, és a naplóba az osztályfőnök átvezet.

A fenti igazolások alapján az osztályfőnök az osztálynaplóban dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését.

Az osztályfőnök minden évben a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálja az IKSZ teljesítését.

A záradék szövege: *Igazolom, hogy a tanuló a/..... tanévben óra közösségi szolgálatot teljesített.*

A közösségi szolgálat teljesítésekor az osztályfőnök a törzslapon ezt a záradékot alkalmazza: *A tanuló teljesítette az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges közösségi szolgálatot.*

A tanulói jogviszony megszűnésekor, valamint a rendes érettségi vizsga megkezdésekor az iskola igazgatója két példányban igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad. (4. sz. melléklet)

A közösségi szolgálat dokumentációjának szabályait az iskola iratkezelési szabályzatában rögzíteni kell, a közösségi szolgálathoz kapcsolódó iratok öt évig nem selejtezhetőek.

Jelen szabályzat a Nyíregyházi Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégium Pedagógiai Programjának 1. számú mellékletét képezi. Felülvizsgálatára a jogszabályi változásoknak megfelelően kerül sor.

Az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatban az ügyintézés időpontja: minden kedden 14 órától 15 óráig.

1. számú melléklet**Együttműködési megállapodás**

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
AZ ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT
KÖZÖS LEBONYOLÍTÁSÁRÓL

amelyet egyrésztől iskola: Zrínyi Ilona Gimnázium és Kollégium
székhely: 4400 Nyíregyháza Széchenyi utca 29-37.
képviselő: Huszárné Kádár Ibolya igazgató
OM-azonosító: 033652
a továbbiakban: Iskola

másrésztől **név:**
székhely:
képviselő:
Adószám:
a továbbiakban: Fogadó szervezet
a továbbiakban együtt: Felek

kötötték a mai napon, az alábbi feltételekkel:

1. A megállapodás előzményei, körülményei, célja:

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak megfelelően az iskolai közösségi szolgálat megszervezésében a Felek az e megállapodásban rögzítettek alapján együttműködnek. A Felek kölcsönösen törekednek arra, hogy az érintett tanulók teljesíteni tudják az 50 órás kötelezettségüket.

2. Az Iskola kötelezettségei, vállalásai:

Az Iskola vállalja, hogy szükség esetén 1-2 tanulót irányít az egyesülethez. A diákok felkészítését a szolgálat megkezdése előtt osztályfőnöki órákon szervezi meg, majd a program zárását is.

3. Az Fogadó szervezet kötelezettségei, vállalásai:

Ide kérem beírni a vállalt tevékenységeket.

(1) A fogadó szervezet köteles biztosítani:

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos tevékenységhez szükséges feltételeket,

- b) ha szükséges, pihenőidőt,
 - c) a közösségi szolgálattal összefüggő tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését,
 - d) a tizennyolcadik életévét be nem töltött tanuló, nagykorú tanuló esetén a közösségi szolgálati tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.
- (2) Ha a jelen megállapodás másként nem rendelkezik, a Fogadó szervezet gondoskodik a közösségi szolgálati tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállításról, szállásról és étkezésről.
- (3) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, a tanuló köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. A tanuló nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelemfelhívási kötelezettségének eleget tett.
- (4) A tanuló által a közösségi szolgálat során végzett tevékenységgel összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt a tanulónak felróható magatartás okozta, – a jelen szerződésben eltérő rendelkezés hiányában – a fogadó szervezet a tanulótól követelheti kárának megtérítését.
- (5) Amennyiben a tanuló bizonyítja, hogy:
- a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára,
 - b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közösségi szolgálattal összefüggésben végzett tevékenység ellátásához szükséges dologban a közösségi szolgálati tevékenység végzésének helyén keletkező kára a Szervezettől kapott utasítással összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag a tanuló elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó Szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely a tanulónak felróható magatartásából származott.

4. Az Iskola részéről a program felelőse és kapcsolattartója

Eszenyi Viktória

elérhetőségei: 30/24-93-952 eszenyiviki77@freemail.hu

5. A Szervezet részéről a program felelőse és kapcsolattartója

Név:

Elérhetőségei:

6. A program megvalósulása során felmerülő módosítási kérelmek bírálatának menete

A Felek a jelen megállapodásban megfogalmazottak módosítására irányuló jelzését követően – indokolt esetben – a módosítás tervezetét elkészítik. A szerződésmódosítást aláírásukkal hagyják jóvá.

7. A Felek elállási, felmondási joga

7.1. A Felek a jelen megállapodástól való elállásra vagy a megállapodás azonnali hatályú felmondására jogosultak, ha:

- a jelen megállapodásban a megvalósításra meghatározott kezdő időponttól számított három héten belül a tevékenység nem kezdődik meg, vagy a Felek a nekik felróható okból nem kezdeményezik, és a késedelem okáról ezen idő alatt írásban sem mentik ki, vagy
- olyan körülmény merült fel vagy jut a Felek tudomására, amely alapján a program teljesülése kétségessé válik, vagy más irányt vet, vagy
- a jelen megállapodásban meghatározott feladat megvalósítása meghiúsul, tartós akadályba ütközik, vagy a jelen megállapodásban foglalt ütemezéshez képest jelentős késedelmet szenved, vagy
- a Felek valamelyike a neki felróható okból megszegi a jelen megállapodásból, illetve az azzal kapcsolatos jogszabályokból eredő kötelezettségeit, így különösen nem tesz eleget kötelezettségének, és ennek következtében a jelen megállapodásban meghatározott feladat szabályszerű megvalósítását nem lehet nyomon követni.

7.2. A Felek rögzítik továbbá, hogy a jelen megállapodással összefüggő adatok nem minősülnek üzleti titoknak, nem tarthatóak vissza üzleti titokra hivatkozással, amennyiben azok megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát közérdekből elrendelik.

7.3. A Felek a jelen megállapodásból eredő esetleges jogvitákat elsősorban tárgyalásos úton kötelesek rendezni.

7.4. A jelen megállapodásban nem vagy nem kellő részletességgel szabályozott kérdések tekintetében a magyar jog szabályai – elsősorban a Polgári törvénykönyv – az irányadók.

A felek a jelen, 3 oldalból álló megállapodást elolvasták, megértették, és mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag írták alá.

A jelen megállapodás 2 darab eredeti, egymással teljes egészében megegyező példányban készült, amelyből 1 darab az Iskolánál, 1 darab a Szervezetnél marad.

Nyíregyháza, 2015....

.....

az Iskola részéről

.....

a Szervezet részéről

2. számú melléklet**Jelentkezési lap**iskolai közösségi szolgálatra

Alulírott tanuló

a(z)

..... iskola

..... osztályos tanulója a/..... tanévben

az alábbi területeken kívánok eleget tenni a közösségi szolgálatnak:

a) területen órában

b) területen órában

c) területen órában

(tanévenként minimum egy, maximum három terület választható)

.....
tanuló aláírása**Szülő, gondviselő nyilatkozata:**

Alulírott

nevezett tanuló szülője/gondviselője az iskolai közösségi szolgálat teljesítését a jelzett területeken támogatom és tudomásul veszem.

.....
szülő, gondviselő aláírása

3. számú melléklet

Közösségi szolgálati napló

Kedves középiskolás Diák!

Bizonyára sokat hallottál már a közösségi szolgálatról, és foglalkoztat a kérdés: Miért éppen most? Miért nekem? Mire jó ez? Tudjuk és megértjük, ha elsőre nem találsz érdekesnek, fontosnak, amire most mégis vállalkoznod kell. Magad is tapasztalhatod, hogy egy gyorsan változó világban élünk, amelyben az emberek elrohannak egymás mellett, a sorsok és az értékek más dimenzióba kerülnek. Vajon jó ez így? Még az érettségi előtt állsz, vagy lassan arra készülsz, s nem véletlen ez a fogalom, ekkor, ebben az életkorban válsz felnőtté, s látod más szemmel a világot, a közvetlen környezetet.

Az előző korosztályok egy része úgy nőhetett fel, hogy a társadalom olyan mintát adott, amelyben az önkéntesség, a másokért való felelősség, a kölcsönös megbecsülés, az akkor is „segítés”, ha nincs nagy baj, katasztrófa, nem kapott kellő figyelmet, megbecsülést és elismerést.

A közösségi szolgálattal ezen szeretnénk változtatni, olyan szemlélettel lépj a felnőtt életedbe, hogy érezd a felelősséged, képes legyél segítően tevékenykedni, a közösségért tenni. Ezekon a nemes eszméken túl Neked is közvetlen hasznodra válhat e program, hiszen lehetőséged nyílna megismerni számos munkahelyet, tevékenységek sorát, amelyekben tapasztalatokat szerezhetsz, megtudhatod, melyek azok a területek, ahol megállod a helyed, esetleg ez által könnyebben tudsz dönteni, milyen pályát válassz. Bízunk benne, hogy a program kapcsán olyan események, tevékenységek részese leszel, melyek maradandó élményekkel gazdagítanak.

Javasoljuk, hogy a naplóra vigyázz, és rendszeresen tartsd magadnál, amikor valamilyen tevékenységet végzel. Kérünk, naprakészen vezesd, hiszen ezzel tudod majd igazolni, hogy teljesítetted a kötelező ötven órát. Minden alkalommal gondosan ügyelj, hogy igazolva legyen a teljesített idő. Arról se feledkezz meg az egyes tevékenységek végén, hogy lejegyezd, mivel foglalatoskodtál, s ennek kapcsán mit tapasztaltál, milyen élményekben volt részed, milyen gondolataid támadtak. Az sem baj, ha nem mindig pozitív dolgokat jegyzel le, ez könnyen előfordulhat bárkivel. Ekkor is írd le, mi okozta a rossz érzéseket, a problémákat. Azért fontos az „akkor és most” jegyzetelés, mert később már halványulnak az érzések, másként emlékszel, s nem biztos, hogy pontosan elevenednek meg a történetek. Miért is fontos ez? Azért, mert a koordináló tanárnak jelezni kell, ha valami probléma adódott, azt megbeszélni, hogy segíteni tudjon és megoldásra találjon. Persze az örömed is oszd meg a tanároddal, hiszen az élmények közös átélése és megbeszélése más szintű kapcsolatot, együttműködést hozhat létre, amelyben a feltörő természetes, tiszta emberi érzésekkel közelebb kerülhetünk egymáshoz, ami a segítői attitűd kialakulásának egyik lényeges eleme.

Végezetül figyelmedbe ajánljuk Magyarország Alaptörvényének XIII. cikkelyét, mely kimondja: „A tulajdon társadalmi felelősséggel jár”. Ez a kijelentés sok más mellett megalapozza a társadalmi felelősségvállalás fogalmát, amelynek része az iskolai közösségi szolgálat. Számos felmérés azt igazolja, hogy Magyarországon a társadalmi kohézió erősítésére van szükség ahhoz, hogy mindenki számára elérhető, egymást segítő társadalmi légkör alakuljon ki, amelyben szívesen segít mindenki a másikon, tudva, ha bajba kerül, rajta is segíteni fognak. Sok más mellett a közösségi szolgálat ezt is célozza.

Az 50 órát több projekt keretében, több év alatt is lehet teljesíteni. Ennek az az előnye, hogy többféle dolgot tudsz kipróbálni. Arra is van lehetőség, hogy az 50 órát egy nagy projekt révén vagy több év alatt lefutó program keretében teljesítsd. Ha jól készíttetek elő, és szívvel-lélekkel végzitek a feladatokat, számotokra is nyilvánvaló lesz, hogy egy fantasztikus programnak és életre meghatározó élménynek lettetek részesei.

A(z) iskola

..... nevű osztályos
tanulójának a/..... tanévre.

.....

intézményvezető aláírása

(P. H.)

A(z) iskola

..... nevű osztályos
tanulójának a/..... tanévre.

.....

intézményvezető aláírása

(P. H.)

A(z) iskola

..... nevű osztályos
tanulójának a/..... tanévre.

.....

intézményvezető aláírása

(P. H.)

Sor- szám	Dátum	Órától óráig	Tevékenység	Élményeim/tapasztalataim	Igazoló aláírás
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					

12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					

24.					
25.					
26.					

4. számú melléklet*Közösségi szolgálat***4. számú melléklet****Igazolás**

Alulírott a(z)

.....

..... OM-azonosító iskola

intézményvezetője igazolom, hogy a(z)

..... nevű tanuló a/..... tanévig óra közösségi

szolgálatot teljesített.

..... dátum

.....
az intézményvezető aláírása

(P. H.)